

حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

۲۷

ماهنامه فرهنگی

چراغ راه

دی ۱۴۰۳ ه.ش، جمادی الثانیه ۱۴۴۶ ه.ق

در این شماره می خوانید:

- ۲ | زیارت رجبیه را بخوانید
- ۳ | مقاومت یک ایمان است
- ۴ | حج، توحید مجسم
- ۵ | حدیث خوبان
- ۵ | سیلی محکم
- ۶ | انتظار حقیقی و مقام اضطرار
- ۷ | دعا، نشانه عنایت ویژه خدا به انسان
- ۸ | شیر حق
- ۹ | همان که می آفریند، می میراند
- ۱۰ | احکام

معاونت فرهنگی
مدیریت آموزشی و فرهنگی

سیره عملی امام خمینی

زیارت رجبیه را بخوانید

در یکی از سخنرانی‌هایی که به عنوان موعظه در نجف داشتند، به آقایان سفارش می‌کردند: شما این زیارت رجبیه را بخوانید، چون در زیارت رجبیه مقامهایی را برای اولیای خدا ذکر کرده است که

«لَا فَرْقَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ عِبَادُكَ»؛^۱

یعنی هیچ فرقی بین تو (خدایا) و بین اینها نیست، غیر از اینکه اینها بنده تو هستند.

امام روی این مسأله تأکید داشتند و می‌فرمودند: فقط همین عبد بودن اینها است که باعث تفاوت بین اینها و خداست. و الاً تمام آن نیروهای الهی در دست اینها نیز هست. بعد ایشان می‌فرمودند: این زیارت را بخوانید تا اگر چیزی از مقامهای اولیای خدا برایتان نقل کردند، احتمالش را بدهید و تکذیب نکنید. حال اگر کسی بخواهد بداند که آن مرحله کمالی که از امتیازات و ویژگی‌های حضرت امام بود، چگونه است، باید از صحبت‌های خود ایشان دریابد.^۲

۱. مفاتیح الجنان، دعا‌های هر روز ماه رجب، دعایی که با این عبارت شروع می‌شود: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَانِي جَمِيعٍ مَا يَدْعُوكَ...».

۲. آیت‌الله محمد مؤمن: پایه پای آفتاب، ج ۴، ص ۲۲۲ - ۲۲۱.

مقاومت یک ایمان است

عوامل استکبار بعد از این حوادث سوریه خوشحالند، اظهار خوشحالی میکنند به خیال اینکه با سقوط دولت سوریه که طرفدار مقاومت بود، دیگر جبهه‌ی مقاومت ضعیف شده؛ خوشحالی می‌کنند و می‌گویند جبهه‌ی مقاومت ضعیف شده؛ به نظر بنده اینها سخت در اشتباهند. آن کسانی که خیال می‌کنند با این چیزها جبهه‌ی مقاومت ضعیف شده است، درک درستی از مقاومت و جبهه‌ی مقاومت ندارند؛ نمی‌دانند اصلاً جبهه‌ی مقاومت یعنی چه.

«جبهه‌ی مقاومت» یک سخت‌افزار نیست که بشکند یا از هم فرو بریزد یا نابود بشود. «مقاومت» یک ایمان است، یک تفکر است، یک تصمیم قلبی و قطعی است؛ مقاومت یک مکتب است، یک مکتب اعتقادی است. چیزی که ایمان یک عده مردم است، چیز قراردادی‌ای نیست - که من حالا می‌گویم چرا ایمان مردم است - این، با فشار آوردن نه فقط ضعیف نمی‌شود بلکه قوی‌تر می‌شود.

انگیزه‌ی افراد جبهه‌ی مقاومت و عناصر جبهه‌ی مقاومت با دیدن خباثت‌ها قوی‌تر میشود و دامنه‌ی جبهه‌ی مقاومت گسترده‌تر می‌شود.

حج، توحید مجسم

حج و عمره، سیر به سوی خدا و تلاش برای نزدیکی به اوست و روشن است که بنده جز با توحید ناب و طرد شرک به مولای خود تقرّب نمی‌جوید. در حج، تجلّی خلوص از دیگر عبادات، نمایان‌تر و طرد شرک قوی‌تر و آشکارتر است.

از امام صادق علیه السلام در دعای سفر حج روایت شده که فرمود: «بسم الله دخلت، بسم الله خرجت... فانما انا عبدك و بك و لك»^۱ «به نام خدا وارد می‌شوم و به نام خدا خارج می‌گردم... همانا من بنده توأم و به سوی تو و برای تو در حرکتم». هدف مهم در این نیایش، ذات اقدس خدای سبحان و لقای اوست. براساس این روایت، حج، سیر به سوی خدا و رفتن برای دیدار او و تلاش برای نزدیکی و تقرّب به خدایی است که از رگ گردن به آدمی نزدیک‌تر است و این همان توحید ناب و دائمی است.^۲

۱. اصول کافی، ج ۴، ص ۵-۲۸۴.

۲. صهبای حج، آیت الله جوادی آملی، ص ۲-۸۱.

حدیث خوبان

سیلی محکم

رضاخان به همه شهرها دستور کشف حجاب داده بود، هر آذانی حق داشت چادر را از سر زن ها بکشد... زنی محجبه داشت داخل صحن حرم حضرت معصومه علیها السلام می شد...

سرهنگ که صندلی عقب ماشین نشسته بود به راننده اشاره کرد که سریع برو دنبالش... با هیکل سنگین اش دوید داخل صحن و پایش را گذاشت روی چادر زن...

صدای شیون و فریاد زن بود که صحن را پرکرد. آقا (حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی رضوان الله تعالی علیه) که طبق عادت هر روز از زیارت برمی گشت متوجه ماجرا شد و سریع خود را به آنجا رساند. و لحظاتی بعد: سیلی محکمی بود که زیر گوش سرهنگ نواخته شده بود...

رویدادی واقعی از کرامات معصومیه، ص ۶۷

انتظار حقیقی و مقام اضطرار

منتظر واقعی کسی است که در تمام لحظه‌ها خودش را نسبت به وجود مقدس امام زمان علیه السلام مضطر ببیند. جنگل سرسبزی را در نظر بگیرید که دائم بر آن باران می‌بارد؛ اگر بارش باران به طور کلی قطع شود، این جنگل به کویری خشک و بی حاصل تبدیل می‌شود که هیچ سودی ندارد. حضرت بقیت الله نیز برای عالم هستی چنین نقشی دارند. همان باران دائمی هستند که حیات هستی به آن وابسته است.

استاد محمد مهدی میرباقری، تاملات قرآنی، ج ۱، ص ۲۶-۲۷

دعا، نشانه عنایت ویژه خدا به انسان

مسلم است که هر کس با خدا سخن می‌گوید، ابتدا خدا به او چنان اجازه‌ای داده و چنین شوق و ذوقی در او ایجاد کرده است. به عبارت دیگر، ابتدا او ما را یاد کرده است که ما به یاد او افتاده‌ایم! در دعای افتتاح آمده است:

«اللَّهُمَّ أَذْنْتُ لِي فِي دُعَائِكَ وَ مَسْأَلَتِكَ ...»

خدایا! این تو بودی که به من اجازه دعا و درخواست دادی... ای خدا! چه بسیار گرفتاری‌ها که گشایش بخشیدی و اندوه‌هایی که برطرف نمودی و لغزش‌هایی که چشم پوشیدی و مهر و رحمتت که بر من گسترده‌ی و زنجیرهای بلا که از هم باز کردی.

دعا در مکتب اهل بیت، حسن قدوسی زاده، ص ۴۱

گزیده نظم و نثر

شیرِ حق

این حریم کیست کارد بر دَرش روح الامین
مدحِ دیگر هر دم از درگاهِ رَبِّ العالمین
این حریم کیست کاید وصف او چون در زبان
آفرین از جان برآید بلکه از جان آفرین
شیرِ حق، شمشیر احمد، شَحنه ی دین، شاه کل
خسرو تخت نجف، حیدر امیرالمؤمنین
قُبّه اش را در زمین بینند اهل آسمان
آن چنان کز آسمان، خورشید بر روی زمین
در زمین تا ریخت بَنا، طرح این عالی بنا
آسمان از حسرت او گشت خاکسترنشین
کی به کامِ خویشتن بیند جمالِ آفتاب
صبح یکدم دیرتر بر در گَهَش ساید جبین
وَرِد خُدّامِ دَرش این است در وقت طواف
خیر مقدم چرخ اعظم، مرحبا عرش برین
روضه اش جان نجف باشد، نجف جان جهان
جسم شد جانِ جهان از قدرت جان آفرین
مور در خاک نجف گر تربیت یابد دمی
می شود همچون سلیمان، صاحب تاج و نگین
این همایون بُقعّه را زین بیش نتوانم ستود
مُشتَبّه شد این که این عرش است یا عرش زمین
این فَلَک را زیر پا کرد آن مَلک را زبردست
شاه باید آن چنان و تخت باید اینچنین
باشد ار مثلش نباشد جز رسولِ هاشمی
باشد ار فوقش نباشد جز اِلَه العالمین

میرزا طوفان تهرانی

نامه ۳۱ نهج البلاغه

همان که می‌آفریند، می‌میراند

پسرم!

به وصیت من خوب فکر کن
و بدان، مرگ در اختیار کسی است که زندگی در اختیار
اوست؛

همان که می‌آفریند، می‌میراند؛

همان که نیست می‌کند؛ باز می‌گرداند؛

همان که گرفتار می‌کند، آسایش می‌بخشد.

بی‌تردید، دنیا، جز با نظام خداوندی، برقرار نمی‌ماند؛
نعمت‌ها، سختی‌ها، سزای روز جزا و اموری که قرار داده
و ما درك نمی‌کنیم.

درك بعضی سنت‌های خداوندی، اگر برای مشکل شد،
بگذار به حساب این که به حکمت‌های آن نادانی؛
چون تو در اول آفرینش، نادان بودی و بعد دانایت
کردند.

زیاد پیش آمده که چیزهایی را نمی‌دانی؛ اموری فکرت
را سرگردان می‌کنند و بصیرتت، راهی برای فهم آنها
نمی‌یابد؛ اما بعدها درکشان می‌کنی؛
پس به آن که تو را آفریده، روزی داده و خلقتی متعادل
بخشیده، پناه ببر!

بندگی‌ات برای او باشد؛ شوقت به او و هراست از او.
فرزندم، بدان!

کسی از خدا خبری نیاورده، آن جور که پیامبر خبر آورد؛
پس بگذار او پیشوای تو باشد.
او تو را تا نجات، راه ببرد.

من در نصیحت کردن تو، هیچ کوتاهی نکردم.

تو بخواهی خودت را بشناسی، سعی هم بکنی، باز به آن
حدی که من تو را می‌شناسم و درك می‌کنم، نمی‌رسی.

احکام

مسأله:

عبور غیر عمدی از میقات، بدون احرام، با تمکن از بازگشت به میقات:

الف) میقات دیگری در پیش ندارد:
طبق نظر همه مراجع عظام (اگر بیرون حرم باشد، از همان جا احرام می بندد و بازگشت به میقات لازم نیست؛ آیت الله مکارم) باید جهت احرام، به میقات برگردد.

ب) میقات دیگری در پیش دارد:
۱. در صورت امکان باید به میقات برگردد؛ آیات عظام: تبریزی، جوادی، خامنه‌ای، خویی، زنجانی، سبحانی، صافی، گلپایگانی، وحید. مگر آنکه از ذوالحلیفه گذشته و به جحفه رسیده باشد که احرام از آن کافی است و لازم نیست برگردد؛ آیت الله سیستانی.
مگراهل مدینه نسبت به احرام از جحفه؛ آیت الله بهجت.

۲. بنا بر احتیاط واجب، به میقات قبلی برگردد؛ آیات عظام: امام خمینی، فاضل، نوری.

۳. لازم نیست به میقات قبلی برگردد و می تواند در میقات بعدی محرم شود؛ آیت الله مکارم.